

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebjes mana
Njech ći khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Serbiske njedželske łopjeno

W Budyschinje

26. augusta 1934

Bauzen

13. njedžela po šwjatej Trojizy.

Łať. 2, 13—17.

„Mn ja to mam, so cźlowjeť prawy budže bjes toho łakonja skutkow, jeno psches wěru.“ Łať wuczi dorašnje we šwojimaj listomaj na Romskich a na Galatiskich japoschtol Pawol. Ale runje łať dorašnje piša japoschtol Łakub tu we šwojim ličze: „Šhto pomha, lubi bratsja, jeli so by šhto rjeknył, so ma wěru, skutki pak by njeměl? Může jeho tež tajka wěra šbóžneho scžinicž?“ Mjerěcžitaj pak tu wobaj japoschtolaj šebi napscheczo? To šo woprawdže łať šda a ně-łotry je toho mēnjenja. Ale ně, to je njemóžno, potom jedyn š njeju njeby Bože šłowo wucził. Tu šda šo nam jenož napschecziwnosć bycž. Wěra a skutki šu łaz dwaj bołaj pjenjesa. Pawol wuczi na špredńny boť, Łakub na špódnju stronu łedžbowacž. Ale špredńny a špódnj boť njemóžesh jedyn wot družeho džělicž a jedyn boť pschecziwo družemu wudacž. Runje łať njemóžesh wěru wot skutkow a skutki niz wot wěry łotrycž a džělicž. A tež Łakub njeha wěru a skutki, ale chze łorwu a žiwu wěru pschecziwo šebi štajicž. Še n o ž ž i w a w ě r a m a p ł a c z i w o s ć a h ó d n o t u. Šo bychmy Łakuba prawje šrosumili, prascheymy šo jeho: Šhto je žiwa wěra? a w cžim leži jeje płacziwosć a hódnota?

Šhto je žiwa wěra? Může doznyła družha łacž žiwa wěra bycž? Wěra je najnutšnišči šwišť a šwjast š Bohom, še žórlom wšcheho žiwjenja, wěra je njehablata dowěra na Božu łobrotu a łnadu. W nusach žiwjenja, w štyšnosćach šwědomja šo pschi Božej Wóžnej wutrobje wukhowacž, šebi wěšty, šo njebudu łastorcženy Křyštuka dla: to je wěra. Łajka wěra cžini naš, tež w łyšnosćach, štrošhtnych a wješketnych a ława nam dowěru a ładziju tež ša wulki džěń šudjenja. — A łola, łať mēni Łakub, může to łorwu wěra bycž. Žiwa wěra njeje jenož wotpoczowanje w Bosy, ale

škutkowanje, niz jenož łostawanje, ale šobudželenje. Wěra, kiž je woprawdže žiwa, njemóže bjes wotšudženeje a łobnuwazeje łozny a wliwa na naše žiwjenje wotłacž. Ły chzešch Bože džěcžo bycž. Móžesh łako łajke hřeha šlužomnik wotłacž chzycž? Šdnyž łwoja wěra łebi hřehow wodacze šwěšczi a łola łebi njeda łozny, šprawny, šłokojny, wěrný, mērný, šnješliwý, łózcziwný a cžestny bycž: łacž łotom łwoje njeprawe a njepózcziwe žiwjenje šašo njeshaniczi łrosht wěrný? Wěra bjes šwjeczenia žiwjenja njeje ničžo hódna. „Wěra, hdyž nima skutkow, je łona šama w šebi łorwa.“ Łokłokłolo łebje šu łwoji bratsja a łotry. Woni šu Bože džěczi łaz ły. Móžesh pschecziwo nim šwoju wutrobu štwjerdžicž? Šdnyž łwoja wěra łebje š Bohom šwjasa a niz łež š łymi, kiž jemu pschicžłuscheja, łacž łotom łwoj šwišť š Bohom njebudže šašo wotšlabicž, njebudže łapokłedł łoswjajany? Wěra bjes łratrowskeje łubosće nima žaneje hódnoty, njeje ł ničžomu. Wěra, hdyž nima skutkow, je łona šama w šebi łorwa. A na skutki łubosće Łakub džěňša wotšebje łokasuje. „Šdnyž by łratr łbo łotra łahaj byłaj a łusu mēłoj na wšchědnej žiwnosći a něčto łjes wami by ł nima ł rjeknył: Džitaj š mērom, wotřewajtaj šo a łajšłaj šo, wy łaj jimaj ničžo njebnyšchže łali, šštož cžěku łreba je; ššto by jimaj to łomhalo?“ Mjes łordarjow ładnjeny na dróšy, łhudny Łazarus psched łurjem łohateho, łon kiž ma šo w šwojim łospołarštwje š łusu bēdžicž, kiž psches njeshožowne wotšejnosće je wotšudžicł, psches wotšew wo wšcho pschicłšol, kiž łłodu a šymu łrěje: ššto šu łebi czi a ššto šy ły jim? W łich łebi Křyštuf łapšchecziwo šłupi, kiž łraj: „Šštož wy cžinili šcže jenemu łjes łymi łojimi łajmjeňšchimi łratrami, to šcže wy łi cžinili.“ Psches łich njewidomny Bóh do łebje šakłapa, šo by džak, kiž šy jemu ša wulžy wjele łobrotow winojty, na łich wotplacził psches skutki šmilnosće. Wšchitzy łuczi šłróžni a wotšezěženi łaju šo na Boha špuschčezč, šo budže šo na łich

šmilic. Kač pač Bóh jim pomha? Ty dyrbiš jeho grat hncz. Spodziwnu pomoz, kotruž sczele, chze jenož psches tebjje póšlacz. W tebi chze t nim pschistupicž jako wumóžer t wscheje nusy. Chzynł ty tehdy jich wotbncz se šlowami, t pobožnymi a masnymi rěczemi? Te nješku nicžo hódne. Šticž jim jěšč, draštu, hospodu! „Šhto pomha, lubi bratsja, jeli so šhto by rjeknył, so ma wěru, skutki pač by njeměl.“ Mjenuj šebje tež najwěriwišeho! Njecžiniš-li miłoscž na tyč, kiž Bóh tebi počožni psched durje, ničtó na twoje šlowo wjele nješadzi. Šhtož je we wutrobje žiwe, dyrbi w žiwjenju šo šjewicž. Wě- ra, kotraž šwoje šorjenja šanuri do Boha, dyrbi ša wupłód mēcž skutki šmilnošće. Hewač je morwa, hewač wěra njeje. Ženož žiwa wěra ma płacžiwoscž a hódnotu.

W čim leži płacžiwoscž a šhto čžini ju hódnu? Wona wobčeženym pomha a dawa rad, hdžež je nusa, wědžo: šhtóž šhudym da, počžži Bohu a Bóh płacžži t bohatej danju wrócžo; Bóh pjelni temu, kiž šo šmili, pschezo šaš ruzny šnowa, šo móže pschezo šaš šmilnošć čžinicž. Žiwa wěra pschinješe pomoz psches skutk. Wěščje je wjele šebicžiwoscže w šwěcže. Ale ru- nje w nětcžišim čžaku ma po wole našeho kanžlera wschēm- wužitnošć přjedny šebicžiwoscže hič. A wěra, kotraž je psches luboscž džekawa, njeje hiščje wuwumrěła, čžini mjelcžo wje- le dobroty a hdžež šwoje dary wudželi, tam nješšifryje jenož nahotu, njespočoji jenož hłód, njewobali jenož ranu a nješe- trěje jenož šylsu, tam trošchtuje wutrobu, šo je wjekeła a šo podda Božej woli. Njeh čžežšpntani jenož najpřjedny lu- bosčž pola čžłowjekow namašaju, tuž budža tež šaš do Božej dobroty wěricž. Škutki luboscže škutkuja dale hacž někotry mnyšli: počžžu wutrobam pucž a twarja Bože kraleštwu na šemi. Žiwa wěra pomha wobčeženym na čžele a na dušči. A šama ma t teho bohate žohnowanje. Kóždy dobrny škutk ma šwoju mišdu w šebi. Wutrobu ščžini wjekełu a počžžni wě- domoscž, šo je pola Boha w hnadže. Ta je tebjje pohnuła a nucžila t škutkam jeho čžescže a to tebjje w twojej wutrobje šwjekełi, tež na dženi šudženja. Dženi šaplacženja pschindže. A po čžim šaplacžži tebi Bóh? Šakub praji: „Nješmilny šud na teho pónđže, kiž šmilnošće njeje čžinił, ale šmilnošć šo škwali pschecžiwu šudu.“ A Šesuf šam praji: „Šbóžni šu čži šmilni, pschetož woni budža šmilnošć došćacž.“ A kač budže prajicž na šudnym dnju t tym na šwojej lěwizy: „Ša šym hłódnny był, a wy nješšcže mi jěšč dali. Mi je šo picž chzynł, a wy nješšcže mi picž dali. Ša šym nahi był, a wy nješšcže mje modžewali. Džicže přjecž wote mnje, wy šallecži, do wěcž- neho wohnja.“ Wěšče-li pač twoje žiwjenje se škutkami šmil- nošće wupjelnjene, móžesh štrošchtnje Boži šud woczakowacž. „Šmilnošć škwali šo pschecžiwu šudu.“ Tež Pawoł praji: „Bóh budže kóždemu dacž po jeho škutkach.“ — Tuž njewušta- waj w škutkach šmilnošće. Šladaj šo jenož šebicžiwych my- šlow na mišdu we wěcžnošći. W Augšburgškim wěruwušna- cžu w 20. šlawje je wuprajene: „Dale šo wucžži, šo dyrbjja šo dobre škutki šćacž, niž šo bychmy šo na nje špušćželi, šo chzyn- li šebi hnadu t nimi šašlužicž, ale Bože dla a Bohu še škwali- bje. Kóždy čžak jeno wěra hnadu a wodacže hřehow šapšči- muje. A dokełž šo psches wěru šwjaty Duch dawa, je t tym tež wutroba pschihotowana, dobre škutki čžinicž.“ Tuž džerž- my šo we wěrye Šesom Šhryšta, Božeho a čžłowškeho Šsyna, jenicžkeho wumóžerja, kotryž nam je ščžinjeny wot Boha, šo bychmy šo hnadneje powěščje ewangelijona wo našim wumó- ženju psches njeho a wo měrje w jeho šchizju trošchtowacž móhli, bjes kotrehož wschitka šhutnošć šakonja, wschitka pró- za šwjecženja, wscha šašlužbnošć w šwěcže, wschitko woporni- we škutkowanje luboscže naš tola ničdy njemóže psched Bohom

prawnych ščžinicž a nam měr dacž, kotryž wufonja jenicžny šjed- nanje w Šhryštužu w našich wutrobach. Ale hdnyž šo trošchtu- jemy hnadny Božej we ewangeliju, prawnychčžinjenja hřeh- nikow psched Bohom jenož t hnadny psches wěru do Šhryštuža, hladašmy šo tola tež, šo pschi tom nješabudžemy šhutnošće ša- konja. Šane špušćčenje hřehow nam njespušćčži počžkaž- nošć šakonje. Šhryštuž njeje t temu wumrěl, šo hřehimy na jeho šchiz a hnadu, ale, kač Pawoł a Šetr wucžitaj, šo bychmy hřeham wotemrjeli a prawdošći živi byli. To je ta wěra, kotraž ma škutki, kač Šakub praji. To je žiwa wěra. A nješ dopomhaj nam Bóh psches šwojeho šwjateho Duča dale bóle. Šamjen.

Wěra płodži nadžiju!

Šłóž: Šesuf moja nadžija.

Šsyna ruka Šnjesowa
Šamože mje t šebi čžahncz;
Wšho je na mnje wažika,
Tuž mi njeda ničdy padncz.
Šbóžnik mój mje šakhowa,
To je moja nadžija!

Widžu w šwojej njewěrje,
Šo mohł w šraščneš bitwje wostacž,
Šesuf podpjeruje mje;
Wot njoh' móžu pomoz došćacž,
Dobncže mi wobradža,
To je moja nadžija!

Wobštorža-li škoržbnik mje,
Šbóžnik mój mje šastupuje;
Šdnyž mje šny duch traššicž chze,
Mój Šnjes próštwy wužyššuje,
Še mi ruka pomozna.
To je moja nadžija!

Šdny by šacžmilo šo tu,
Šo bych w šnyšćnošći šo rudžik,
Š njewěštej ja šrocželu,
Wukhod pytajo, šo škudžik:
Šesuf mój šij, šwětlo ma,
To je moja nadžija!

Njeh šo šwětej šastyšćče,
W njeshožu njeh škwli, štona;
Šswětej šbože šhabłaze
Šbudžuje jom' tužne hrona,
Šnjes je škala njehnutu,
To je moja nadžija!

Šnjes chze t móžnej ruku mje
Štworicž t šwojej podomnošći.
Tuž chžu ja tež ponižnje
Šemu mjelcžecž w počžkušnošći.
Šak šym w šudže bjes štracha,
To je moja nadžija!

Šeho ruka džerži mje!
Šhtó dha tušon trošcht mi rubi?
To mje wješ'li wutrobnje,
Šhtož mój Šbóžnik šwojim lubi!
Šesuf wěcžnje wukhowa!
To je moja nadžija!

Šurij Wrošć.

Swěrnny.

Bě nalěcžo lěta 1883. Pola wšy Weitra w Awstrijskej hrajkaschtaj dwaj bratraj, jedyn 8 lět, druhy 4 lět stary, nje-daloko torhazeje rěčki. Tuž so sta, so mlódschi do rěčki padže. Starschi bratr chyzschi jeho wukhowacž. Tola tež jeho storhny woda sobu a nješesche wobedu dale a precž.

A hdže jeju nješesche. Njedaloko a niže městna, na kotrymž inješbožischtaj, bě mlyn. A tutemu bliže a bliže nješechu wodny hólzow a bliže a bliže tež wulkemu mlynstemu kolej — a tak bliže a bliže k smjerczi. Pšchetož tuto hobrské tolo njepuschtžy nikoho žiweho nimo. A tola so wjerczachu a wjerczachu. W mlynje džělasche pilnje swěrnny mlynski.

Me nadobo sašta tolo so wjerczecz a mlyn klepotacz. Czicho bě. Pšches czischtinu kliczěschi stynstne wołanje hólzow. Bližeschtaj so runje kolej. Mlynski wukhyscha schiki, wuběža won a wuczahny hólzow žiwedu.

Cžehodla bě mlyn sašta. Bě 12 hodžin. W 12 hodž. sašta mlynski stajnje na wokomik i džělom a saštaji stajnje tež mlyn. Wón spěwasche paczerje, ke kotrymž tola w 12 hodž. swón na wěži pšchebiwa.

Bobožny mlynski bě swěrnny w džěle, bě pak pšchedewšchem swěrnny w Božej službje. Tohodla wuwołi sebi jeho Bóh sa grat wumóz hólzow, hacžrunje wón nicžo wo tym njewjedžesche.

Njedyrbinny my to pišacz: Swěrnny? Dyrbinny. Dyrbinny wošebje tež tehodla, dofelž i tutej swěru klaza w naschich dnjach, i tutej swěru, doznyla so modlicž a wošebje so modlicž pšchi pšchebiwaniu.

Cžehodla to klaza? Njemyšla na to. Potom pak tež njemyšla na Boha a njemyšla na to, so rěčaja kšchesczian.

Cžehodla to klaza? Nimaja cžaža. Me Bóh je jim tola cžaža dač, hamo wošriedž žnjoweho cžaža. Albo je wón cžlowjelam tutoho cžaža na žnjach dač tehodla, dofelž so nje-mějachu sa njeho cžaža ani powšchitkownje ani pšchi pšchebiwaniu wošebje?

Majš ty nětk cžaža? Esy ty cžaža mēl? Esy ty swěrnny Bohu? Njewěsch dha, so potom, hdž swěrnny Bohu so, so tež swěrnny we wšchem, schto nadawč czi a pšchikluschnosčž? Haj njepraji dha tekst 12. njedžele po Swj. Trojizy: „Nicžo so pak wjazny njepraji na sastojnikach hacž jeno, so swěrnny namani budža“?

So smy my wšchitny sastojnizy, to tola wěsch. Hdž hewaf mēniš, so niz, w tym jenym pak tola so: ty rěčasch kšchesczian, kšchesczianka, a kšchesczian — kaž kšchesczianka je sastojnik Boži tu na semi.

Biblija.

400lětny jubilej zpleje wot Luthera pšcheloženeje Biblije swjeczimny lětka. Tohodla je Lutherowe město Wittenberg wuhotowalo swjedženiske hry. Tute budžaja 25., 26. a 29. augusta a 1. a 2. septembra. Hracž tam budžaja: „Die Nachtigal von Wittenberg“ a to w dworje hrodu. Wjecžor po hrě budže kóždy džen ludowny swjedžen na torhoschczu. Na nim pšchedstajaja so hry Hansa Sachsa; tohorunja budžaja spěwacz a wšchelateho se žiwjenja Lutheroweho cžaža potasowacz. Na njedželomaj, 26. augusta a 2. septembra, budžaja swjedženiske Bože služby w měschczianskej zyrkwi. 26. augusta wuhotuje so nimo toho wošebita jubilejna swjatočnosčž.

Sa cžaž zpleho jubilejneho swjedženja ma kóždy skladnosčž, so wot wěznwustojnych wjesčž dacž pšches wustajenizy,

kotraž Bibliju a stawimny Biblije potasuje, a runje tak pšches wšch wusnamne městna tutoho klawneho Lutheroweho města.

25 lětny jubilej.

Schtó jón swjeczzi? Wustaw: „Deutsches Institut für ärztliche Mission“ w měsce Tübingen. A to je wazny institut, kotrehož skutkowanje njeje wobmješowane na polo swotkowneho mišionstwa. So tomu tak, to spósnawa jich wjaz a wjaz. A sa njón wustupuje jich wjaz a wjaz, tak tež profesor D. dr. Albert Schweitzer, kotrehož tež „doctora pralěža“ mjenuja.

So by so jubilej tutoho skutka kšchesczianskeje lubosče hódnje potswjeczič, so mišioniske konferenzy zpleje Němskeje swój lět, kotryž dyrbesche so tu we Lužizy w Herrnhucze jako „Herrnhutski tydžek“ wuhotowacz, do Tübingena pšchepołożile. Jubilej budže 19.—23. oktobra.

Saž a saž smy kšcheweli a cžitali, i kajtim wuspěchom a zohnowanjom runje lěčarjo a smilne kotry skutkujaja na smutkowne a swotkowne dobre a lěpsche tydch, mjes kotrymž džělajaja. Pšchi skladnosčzi tuteho jubileja wukhyschimy wěšče drobnischeho i tuteho cžezkeho, ale pak tež sajimazeho džěla. Tež nasche kopjenko chže wo tym potom to a tamne powědacž.

S Russeje.

Wo Ruskej so nětkle wšchelateho pišche, — tež wo ewangelstich fararjach. Něhdy skutkowasche tam wjaz hacž 200 fararjow. S tutnych džěla tam hišchče jenož 15. Me tuczi njejku czi jenicžy, kiž tam sa ewangelstku wěru džělajaja — a wojuja a wopruga. Nimo nich steji w tutym džěle něhdže 30 mlódnich fararjow. Tuczi so swjetscha wuczomzy předačskeho seminaru w Leningradže. Tutón seminar wjedže biskop Malmgren wot lěta 1926 sem a Gustav Adolfske Towarstwo pšchedewšchem jón podpjera. — S tohole spósnajesch, tak móžesch tež ty wěrnbratram w Ssowjetruskej na pomoc pšchicž. podpjeraj Gustav-Adolfske Towarstwo! —

Ewangelstke zyrkwinske žiwjenje w Ssowjetruskej spěchuje pak pšchedewšchem skutk lubosče, kiž so mjenuje „Amtsbrüderliche Nothilfe“. To je mjeno sa pjenježnu sběrku, do kotrejež ewangelstny duchowni po zplej Němskej porjadnje kóždy měžaz skladuja, so bychu pomhali wěrnbratram w Ruskej a sdžerželi tam ewangelstke zyrkwinske žiwjenje.

Wjetšchi džěl tutnych pjenjes dostanje Gustav-Adolfske Towarstwo, so by i nimi podpjerało fararjow w Ruskej. Pjenježny scželu so w tak mjenowaných „Torgsinrublach“ a Ssowjetruska tomu hacž sem njewobarasche. To je wošebita pšchiprawa sa wobkhad i tymi, kiž w Ruskej nusu tradaja. Nimo toho wužiwa Gustav-Adolfske Towarstwo pjenježny sa to, so by fararjam a jich pšchiwusnym, kotřiz w jastwach, lěhwach a we wuhnanstweje pšchebiwajaja, žiwjenje i něčim polóžilo. Tole dozpiwa wono i tym, so póžlački i zyrkobu scžele. We tutym skutkowanju dostawa Gustav-Adolfske Towarstwo podpjeru tež wot dalšeho towarstwa, kotrež „Brüder in Not“ rěka. Tuto je sažo podžěl wulkeho pomocneho skutka Němskich sa hlódu tradaznych Němzow w Ruskej, kotryž pod wjednistwom „Cžerwjeneho schiža“ steji.

My widžimny, so njejku wobsoy wěrnbratsja w Ruskej sa byczi a wopuschčeni. Sa nich skutkuje jich wjele w Němskej, pšchedewšchem te runje mjenowane towarstwa a sjednocženstwa. Schtóz chže i nimi sobu džělacz, wobrocž so na nje, abo wobrocž so na swojeho fararja, kotrež dalšche rad wobstara.

Wopominacź a rospominacź.

Němski prezident generalny pólny maršhall je nam sa-woštajil wulke, khotne słowa, kotrejž jenotliwemu kaž zplemu ludej pucź pokasuja. W 32. czišle tutoho łopjeńka bmy žebi tajke napomnili. Žene tu dženka dodamy: „Mojej starškej žo prózowašta, nam to najlěpšej poskiciz, šhtož starškej samožetaj: Dowěry polnu wěru do Boha a njewobmjesowanu lubość k wótznemu krajei.“

Šhto dźnył prajicź, so to níz słowo, hódne, i nim wopominacź toho, kotrehož cžesczujemy i mjenom: „Wótž wótžneho kraja“ a hódne, so jo najnutrnišeho rospominamy a wščitko, šhtož nam wščitkim, młodym a starym prajicź ma?

Me šhtóž i lohkej myšlu myšli, so je hačle pólny maršhall a němski prezident i Hindenburg tak we wěrje stał, tón žo sjebie — runje kaž žo sjebie tón, kiž myšli, so wěra a modlitwa staj něšto so stare a najstaršej lěta — abo so dźe-čžaze. Čžitajmy, šhtož młody leutnant i Hindenburg 1866 pišče; šhtóž žyle sašakny njeje, budže druheje myšle níz jenož ale tež hotowy, žwoje žiwjenje hinał sažožicź tak, kaž bē je hižo młody Hindenburg sažožil.

Žo bitwje pola Königgrätz pišče tehdy leutnant i Hindenburg, níz hišče 19 lět stary, žwojimaj staršimaj:

„Swój samēr na wójnskim polu žym dozpił, t. r. žym pólover wučul, žlyšchal kulki wšhelakich družin hwišdacź, buch lohko šranjenn; žym potajkim interežantna wožoba, žym pjecz kanonow dobył atd. Wšhede wščem pał žym ja Božu hnadu a žmilnošč žam na žebi nashonił; jemu budž cžescź do wěčnoščje. Šamjei.“

Runje tole wědžecź, so je młody Hindenburg tak ponižnje a tak roščudnje žo k Bohu w šhescžijanskej wěrje wuřnawal, je roščudne a pucź pokasowaze nětkle pišči nowych šapocžatkach a sažožkach němskeho luda.

Tuž wopominajmy jeho, tutoho wulkeho we wěrje a tohodla w žiwjenju a rospominajmy šhto to nam dže a cžin-ny po tym!

Žyrkej a štat.

— **Sserbšta hłowna předaršta konferenca.** Wšchichodny šhtwórtk 30. augusta dop. 1/2 10 hodž. žo šerbšta hłowna předaršta konferenca šendže a to kaž hewal w Sserbškim Domje w Budyščinje. Wšhitke žobuštawy žo naležnje i tym pišče-proščuja.

— **Sserbški seminar so studentow bohožłowstwa** smēje žwoje lětuškej šwucžowanje wot pórđžele 3. septembra hačž do žoboty 29. septembra. Hižo dopředka wšchitkich wobdželnikow šerbškeho seminara do Šhwacžiz witamy, kaž dotalnych tak tež tnych, kotrychž přeni tróčž lětka wocžakujemy.

Šhčženiza bu w někotrych wožadach bóle a bóle domja-za šhčženiza. A tola žlyšča šhčženiza do Božeho doma. Tohodla je žo poštajilo, so ma tež tam sažo šhčženiza w Božim domje bncž. So žo w domje šhčžije, dyrbi wuwšacžje bncž.

Palenje cželow je 1. julija nowy šalon šnowa šřadowal. Sažadnje matej nětk pohrjebanje a palenje jenajkeho prawa.

Evangelški šarški dom. Kał wulžy wažny je evangelški šarški dom so žyly lud a kraj, pokáže ščžehowaze šestajenje: Šačž do lěta 1900 je i njeho wuščło 30 procentow wšchčž hłownych lěkarjow, 40 procentow juristow, 59 procentow filo-

logow — to žo pšhedewšchem wučerjo na wšchchich šchulach — 44 procentow pšchirodospótnikow, 52 procentow wšchčž druhich hłownych cžlowjekow. Wumjetžy nježy tu hiščeže žobu licženi.

Wšhelake i bliska a daloka.

W Eisenachu smēje w septembri šwjašt: „Martin-Luther-Bund“ žwój šlět. Tutón dže pšhedewšchem bncž wušup so rusko-němsku žyrkej martrarijow. Ružy šararjo budža tam pišhednowowacž wo martrarijow Němskich w Ruskej. Tutón šwjašt próžuje žo i druhimi šwjaštami wo polóženje cžez-keje nusy wěrnybratrow w Ruskej. Wšchirunaj k tomu tež, šhtož w druhim nastawku wo pomoznym škutkowanjju so wbo-žich nuštradažnych w Šsowjetruskej pišchamy.

Satašane je we wšhelakich kóncžinach Němskeje: wěšč-čžicź a pišhedowacž špižy, kotrejž wo kladženju kartow, wo šta-ženju horoštopa a wo wukładowanjju šnamjenjow a žonow jednaja. Dowolene je tam jenož hiščeže, i rukow cžitacž, je-li so ma to wědomoštneho rasa.

Evangelžy Němžy w južnowječžornej Afrizy. W tutej něhduškej němskej koloniji žydl dženka hiščeže něhdže 10 000 Němskich. Něšto mjenje hačž 7000 i nich je evangelškeje wěry. Woni žo rosdželeni do 13 wožadow. Najwjetšha i nich je Windhut; wona ma wjaz hačž 2000 dušchow. Naj- mjeišha je Walfišbuch; wona ma jenož 175 dušchow. Tute wožady tworja wot lěta 1926 žem Němsku Evangelšku Šy- nodu Južnowječžorneje Afriki. Tuta próžuje žo wo krute šwiski i žyrkwju domišny.

Š Ruskeje. Kaž jena i italskich nowin pišče, je Šsowjet- ruska wušchnošč najštaršchu žyrkej měšta Kiew, hłownu baš-liku St. Sophia, šawřela. Tutón Boži dom je šnaty dla žwojich drohotnych wožakow. W pošlednim cžážu mējachu w tutej žyrkwi we wukrajinskej a štarožłowjanskej rěcži Bože žlyžby. A šhto budže nětk? Tutón najštaršchi Boži dom žykeho měšta je nětk šarjadniški dom so nekajki ratarški wo- žrjež.

Šiniska ma dobre 3 1/2 milijona wobnylerjow. Š tutnych je 97 procentow evangelškeho wušnacžja, mjenužy 3 580 027. Evangelška žyrkej ma tam aržybštopa a 5 bšškopow; žyly kraj je do 5 bšškopštwow rosdželeny a ma 598 wožadow a 565 šararjow. Romško-katolskich žydl jenož 1391 w kraju. Gričisko-katolskich je jich tam něšto mjenje hačž 70 000.

W Palestini žo sažo ras Židža a Arabojo do žo šrašli. Blisko měšta Jaffa w žydlšchcžu Šedera našta mjes Židami a Arabami krawne wojowanje. Šedyn Araba bu morjenn. Polizija wobara dalšchim šraženjiam. — Mjedawno pišchachu nowiny wo wjetšchim krawnym wojowanju pišhecžiwu Ži- dam we wjetšchim mēščje polnoznej Afriki.

W Jerusaleme wudry w němsko-evangelškej šarje wo- heń. Wón drje je pišči wuporjedženju ššchi našta. Šhtoda, kotraž i tym twarjenju a nadobje našta, naruna šawěščenje.

Na pucž.

Šhtož cžlowjek žyje, to cžlowjek žněje.

Šitowanje: Ša 14. po Tr. B... r w B. — Ša 15. po Tr. Š. w B.

Šamotivty redaktor šaral Wyracž w Nošacžizach (Noštyž b. Weissenberg). Naškad Šserbšta hłowna předaršta konferenca w Budyščinje. — Čžišččž „Šserbške Nowiny“ w Budyščinje. — Wušhadža toždu žobotu a piščž šhtwo rčž lětnje 108 pišnejšfoto.